

108136

Kollektiv dom over Waffen-SS

Av P.O. STORLID, Stavanger

En avisdebatt skulle forutentlig også tilføre leserne kjensgjerninger om det aktuelle emne. Det er derfor særdeles lite opplysende når Thomas Chr. Wyller i sitt sluttinnlegg 12. juni da bare henviser til Nürnberg-dommen og «Der Spiegel» nr. 18/85, og forrige gang endog til en hel bok. Det er nemlig innlysende at et flertall av leserne verken har lest eller kommer til å lese all denne litteratur.

Det er nødvendig å gå litt inn på disse henvisningene fra Wyller, fordi fremgangsmåten ellers kunne vekke et inntrykk av at man her skulle finne bevisførselen for Wyllers unyanserte kollektivfordømmelse, som han selv ikke har kunnet fremlegge. Det er ingenlunde tilfelle.

Ad Nürnberg-dommen: Her fordommes bl.a. Waffen-SS (ikke den SS-apparatet, som Wyller påstår. Her glemmer at Reiter SS er monddødt. Men ikke endelig avvikret av tribunale i Nürnberg 1948, da var det kategorisk som Wyller 1985. Da han forlot sin henvisning, hadde han tydeligvis også glemt dette, som her gjentas etter den tyske tekst:

«... som ble eller ble værende medlemmer av organisasjonen og hadde kjennskap til at de ble brukt til begåelse av handlinger som i statuttets art. 6 er erklært forbryterske, eller som i egenkap av medlemmer av organisasjonen var innviklet i slike forbrytelser, idet riktignok unntas de som av staten ble satt inn i dens rekke på slik måte at de ikke hadde annet valg, og som ikke begikk slike forbrytelser.»

Wyller og andre interesserte vil videre finne et domstolen uttrykkelig skjeller mellom Waffen-SS og Totenkopf-(konsentrasjonsleir-)mannskaper.

Denne henvisning fra Wyller selv innebærer altså en utvetydig avvisning av det syn han forfekter. Det må være lenge siden han leste dokumentet.

Ad Der Spiegel: Undervels mot den artikkel Wyller mest sannsynlig mener å henvise til observerer man at såvel den franske som den amerikanske plasskommandant årlig nedlegger krans på soldatkirkegården i Bitburg, og har gjort så i 25 år.

Det var først i år det ble spektakel av det, da president Reagan kom. Man aner en nennsom regnbak affæren. Videre påtreffes en av Bitburgs få jøder, som har kirkegården som nærmeste nabo. Hans syn på Waffen-SS-soldatene som ligger der: «Det var soldater som de andre.» Man kunne tenke seg at nettopp denne jøde har funnet grunn til å sette seg inn i spørsmålet. Dobbelt grunn.

Sannsynligst gjelder Wyllers generalhenvisning egentlig en veldokumentert artikkel av redaktør Heinz Höhne, som for øvrig også har en bok om SS bak seg. Hans konklusjon er i hovedsak negativ. Men leseren får med seg disse fakta:

Av Waffen-SS' 1,1 million var bare 300 000 medlemmer av Allgemeine SS. I 1942 var 25 pst. av rekruttene ikke frivillige, men innkalte mannskaper, i 1943 50 pst. og i 1944 mer enn 60 pst. Videre etter Höhne: I de to siste krigsår ble fra Luftwaffe overført til Waffen-SS 60 000 mann, fra Kriegsmarine 5 000, fra Luft og politi 130 000. (Sammenhold dette med Nürnberg-dommens punkt om de som unntas...) I alt tjenestegjorde 400 000 tyske borgere, 310 000 tyskere med utenlandsk statsborgerskap og 410 000 utlendinger. (Flertallet av utlandske frivillige kom automatisk til Waffen-SS.) Sluttelig nevner Höhne fire krigsforbrytelser begått av folk fra Waffen-SS. Egen tilføyelse: To av disse er begått av folk fra Waffen-SS. Egen tilføyelse: To av disse er udiskutable, de to andre er den dag i dag uklare i forløp og ansvarsforhold.

Hvorledes nå Wyller eller noen annen ut fra det foreliggende saklig vil begynne sin påstand om at dette konglomerat av frivillige, innkalte, overførte, tyskere og utlendinger skulle utgjøre en forbryterbande, attpåtil solidarisk ansvarlig for handlinger begått av andre på steder de ikke var, får være deres eget problem. Som her vist, løses det i alle fall ikke ved de gitte henvisninger.

Hvis plasshensyn tillot det, ville det derimot bidra til en objektiv vurdering om Aftenbladet skaffet seg anledning til å offentliggjøre redaktør Höhnes artikkel. Herfra er ikke mer å si.

Handwritten notes:
Höhne
1985
7.6.85